

Motion

1977/78: 1909

av **Anna Eliasson**

med anledning av propositionen 1977/78: 135 om riktlinjer för internationellt utvecklingssamarbete m. m.

I propositionen 1977/78: 135 om det internationella utvecklingssamarbetet framhålls att de tjänster som Sverige kan erbjuda är av central betydelse för kvaliteten på Sveriges bidrag till u-ländernas utveckling. Det framhålls som en angelägen uppgift att tillhandahålla kvalificerad svensk personal för uppdrag inom ramen för det direkta utvecklingssamarbetet. Vikten av utbildning av utresande personal betonas. Nya former som kompletterar det traditionella personalbiståndet, bl. a. finansiering av konsulttjänster och utbildningstjänster, omnämns som möjliga alternativ.

En ändamålsenlig förberedelse med avseende på språkkunskaper och allmän förståelse av u-landsförhållanden är enligt propositionen lika viktiga för konsultföretagens personal som för den kontraktsanställda personalen. Det framhålls som viktigt att SIDA har ett medansvar för att konsultföretagen skall ha personal med relevant utbildning, att SIDA vidareutvecklar sin förmåga att upphandla konsulttjänster och hjälper mottagarländerna att kontrollera och styra de konsulter som engagerats.

När det gäller ett så komplicerat område som kunskapsöverföring genom tjänster och uppdrag i det internationella utvecklingssamarbetet, finns det skäl att ytterligare utveckla riktlinjerna för de biståndsinsatser Sverige bör bidra med. Erfarenhetsmässigt finns här problem inte bara beträffande förberedande utbildning av den personal det gäller och administrativ kontroll på platsen från mottagarlandets sida. Stor uppmärksamhet måste också ägnas frågorna om hur kunskapsöverföringen skall kunna bidra till en bättre samlad kunskap i mottagarlandet och en ökad kapacitet att inlemma dessa biståndsinsatser i sammanhållna program för att nå mål som satts upp, t. ex. i fråga om bostadssanering, vattenförsörjning och jordbruksutveckling.

Ett problem är att biståndsinsatserna inom olika sektorer ofta är "smala". Expertkunskaperna är starkt specialiserade, och omplanterade i mottagarlandet framstår de många gånger som lösryckta ur ett sammanhang. Genom att flera länder vanligen gör biståndsinsatser inom en och samma sektor ställs mottagarlandet inför mycket höga krav när det gäller att hålla samman insatserna. Experterna arbetar många gånger mycket självständigt i förhållande till varandra.

Det är angeläget att man från svensk sida eftersträvar bredd i insatserna inom de sektorer bistånd ges och anpassning till verksamhetens

karaktär. Först med relativt breda insatser på områden där intressen står emot varandra — t. ex. exploaterings- kontra bevarandentressen i användningen av mark och vatten — ges rimliga förutsättningar för att mottagarlandet får ett bistånd i ordets egentliga bemärkelse. Viktigt är också att personal- och konsultinsatsen knyts samman med andra nödvändiga resurser så att kunskapsöverföringen kommer till praktiskt utnyttjande. Även i detta avseende faller ett medansvar på det biståndsgivande landet. I flertalet fall finns det också skäl att vidta åtgärder för att utresande personal inte bara är väl förberedd för uppgiften utan också ges möjligheter att under arbetets gång hålla kontakt med den biståndsverksamhet som sker i andra former och det större sammanhang som den egna biståndsinsatsen ingår i.

Sammanfattningsvis bör man från svensk sida i ökad utsträckning skapa garantier för att biståndsinsatserna i fråga om personal och konsulttjänster är så utformade att de kan tillvaratas på ett ändamålsenligt sätt i mottagarländerna.

Med stöd av det anförda hemställer jag

att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökade insatser för att bistånd i form av personal och konsulttjänster skall kunna nyttiggöras på ett ändamålsenligt sätt i mottagarländerna.

Stockholm den 17 april 1978

ANNA ELIASSON (c)